

Gemeente Vijfheerenlanden
T.a.v. de leden van de Gemeenteraad
Postbus 11
4140 AA LEERDAM

Ons kenmerk : 1441088

Datum : 9 december 2025

Onderwerp : Raadsinformatiebrief eenduidige
subsidieregeling sociale basis

Geachte leden van de raad,

In de raadsvergadering van 6 februari 2025 heeft u ons middels een motie opgeroepen om onderzoek te doen naar de mogelijkheden om de bestaande regelingen en subsidies binnen de sociale basis zoveel mogelijk te bundelen in één subsidieregeling voor de verschillende gebieden en kernen. Met deze brief informeren wij u over de afhandeling van de motie.

Beleidsvisie sociale basis

In februari 2025 heeft u het beleidsdocument 'Samen leven in Vijfheerenlanden' vastgesteld waarin we een visie op de sociale basis hebben ontwikkeld. Deze beleidsvisie geeft het sociaal domein richting in de beweging naar de voorkant. In deze beleidsvisie staan een aantal inhoudelijke uitgangspunten beschreven, maar ook randvoorwaardelijke uitgangspunten.

Om die uitgangspunten te concretiseren hebben we al een aantal vervolgstappen gezet. Zo werken we aan een communicatiestrategie richting inwoners en samenwerkingspartners en volgt er in Q1 2026, na een inventarisatie dit jaar, een analyse van het huidige aanbod in de sociale basis.

Een van de randvoorwaardelijke uitgangspunten is voorspelbare en structurele financiering. Voorspelbare en structurele financiering is cruciaal voor een sterke sociale basis, omdat het continuïteit en ruimte biedt voor initiatieven van inwoners en organisaties. Regels moeten ondersteunend zijn en niet belemmerend, waarbij verantwoording proportioneel blijft en financiering zoveel mogelijk regelluw en ontschot wordt.

Subsidies

De sociale basis is een complex geheel met een veelheid aan spelers, activiteiten en plekken. Als gemeente kennen we verschillende rollen in die complexe Vijfheerenlandense sociale basis: we ondersteunen waar nodig, we stimuleren en faciliteren en we financieren. Dit laatste doen we o.a. via budgetsubsidies, waarderingssubsidies en/of inwonersinitiatieven. Omdat de sociale basis dwars door alle beleidsterreinen heen loopt, komen ook de subsidies vanuit verschillende budgetten en

kennen we verschillende nadere regels voor subsidies die binnen de sociale basis vallen.

Het samenvoegen van al deze subsidiestromen in een subsidieregeling 'sociale basis' is een complexe opgave. Ieder beleidsterrein kent zijn eigen voorwaarden en (wettelijke) kaders en hier zitten verschillen tussen.

Wij hebben onderzocht hoe andere gemeenten die werken met een eenduidige subsidieregeling sociale basis dit hebben ingericht en wat de ervaring hen leert.

Samengevat geeft dit het volgende beeld:

- Er wordt onderscheid gemaakt tussen professionele organisaties en inwonersinitiatieven. Professionele organisaties worden vaak opgenomen in een eenduidige regeling, maar inwonersinitiatieven staan hier los van, ook al zijn deze essentieel voor het versterken van de sociale basis. Professionele partijen samenvoegen met inwonersinitiatieven of vrijwilligers initiatieven is bijna onmogelijk, omdat dit om hele andere bedragen, verantwoording en eisen gaat.
- Voorwaarde voor het effectief laten werken van één subsidieregeling voor de sociale basis, is het goed organiseren. Een van de gemeentes die we hebben gesproken, heeft de afgelopen twee jaar gewerkt aan een subsidieloket. Daaromheen werken mensen vanuit andere afdelingen zoals onderzoek, financiën en juridische zaken ook mee aan het subsidieproces. Voorafgaand aan het opzetten van dit subsidieloket, hebben zij de interne processen van de diverse afdelingen gestroomlijnd en geoptimaliseerd.
- Een andere gemeente heeft bewust de keuze gemaakt om geen eenduidige subsidieregeling op te zetten. Deze gemeente gaf aan dat hoe breder een regeling is, hoe moeilijker het is om te sturen op activiteiten die hun doelstellingen ondersteunen. Een andere gemeente die wel met een eenduidige subsidieregeling werkt, herkent dit; het wordt een grote vergaarbak van allerlei initiatieven waarbij het moeilijk is om geld eerlijk te verdelen en onderbouwd af te wijzen. Dit heeft als gevolg dat veel aanvragen gehonoreerd worden door een gebrek aan afwijzingscriteria, en de financiële middelen niet altijd worden ingezet voor de te behalen doelstellingen.

Regels en financiering

We willen zorgen dat gemeentelijke spelregels en financiering de initiatieven in de sociale basis ondersteunen en niet in de weg zitten. Het samenvoegen van alle subsidie-regelingen in een regeling 'sociale basis' is een te complexe opgave voor de korte termijn, maar we zien wel de noodzaak om acties te ondernemen om de toegankelijkheid, veelheid aan eisen en verantwoordingsmechanismen te vereenvoudigen. Hierbij zetten we in op het creëren van duidelijkheid en toegankelijkheid in het proces van aanvragen. We gaan aan de slag met de volgende pijlers:

- ➔ Een sterke sociale basis begint bij onze inwoners. Daarom zetten we in op de doorontwikkeling van de nadere regels van inwonersinitiatieven waarbij we aandacht hebben voor een realistisch eisenpakket en eenvoudige verantwoording. De nadere regels moeten geen drempel zijn om als inwoner een initiatief te ontplooien en hier zijn we scherp op in de doorontwikkeling.
- ➔ We nemen aanvraagformulieren van budget- en waarderingssubsidies sociaal domein, sportsubsidies en kunst en cultuur onder de loep, waarbij we inzetten op het vereenvoudigen van aanvragen.
- ➔ De diverse beleidsterreinen kennen nu eigen aanvraagtermijnen en terminologieën; dit moet anders. Onze interne processen worden gelijk getrokken als het gaat om termijnen van aanvragen en naamgeving.
- ➔ We verbeteren de interne samenwerking rondom de subsidies die raken aan de sociale basis.

- ➔ We nemen projecten en initiatieven die bewezen effectief zijn die gefinancierd worden met tijdelijke middelen, mee naar de kadernota om het structureel te borgen.
- ➔ We onderzoeken de mogelijkheid om binnen onze organisatie één plek te creëren waar je als inwoner al je vragen kunt stellen over subsidies voor activiteiten die de sociale basis versterken.

Toekomst

Samengevat kunnen we concluderen dat het opzetten van een eenduidige subsidieregeling om een gestroomlijnde interne samenwerking vraagt. Dit vraagt eerst de aandacht, voordat we daadwerkelijk naar een subsidieregeling 'sociale basis' kunnen gaan. Omdat we het belangrijk vinden om concrete vervolgstappen te zetten die onderschrijven dat regels en financiering activiteiten in de sociale basis niet in de weg mogen zitten, richten we ons op het creëren van duidelijkheid voorafgaand aan het aanvragen van subsidies. We zetten in op vereenvoudigen van processen, zodat onze samenwerkingspartners, maar voornamelijk vrijwilligers en inwoners dat kunnen doen waar ze goed in zijn: het versterken van de sociale basis.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en beschouwen de motie uit de raadsvergadering van 6 februari 2025 hiermee als afgehandeld.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Vijfheerenlanden,

de secretaris,

de burgemeester,

W.J. (Judith) de Jonge

S. (Sjors) Fröhlich

